

„*Institutio Religionis
Christianae.*“

Ebben az évben négyszáz esztendeje annak, hogy az evangéliumi keresztényhit igazságait ezen a címen adta közre egy rendszeres munkában Kálvin János. Az evangélium hitvallói Franciaországban különös megpróbáltatások előtt álltak, volt már mártírja s a legkülsőbb módon üldözött, mindenre elszánt csapata. Maga a király, I. Ferenc a »Rex Christianissimus« szörnyeknek látja az igaz római vallást támadó reformátorokat. Fellohog a máglyák tüze, gyalázkodó falragaszokban fordítják a közvéleményt a reformáció ellen, rosszindulatú ráágakat terjesztenek róluk. A római egyház hívei, hogy tekintélyüket védjék, mindenben elgáncsolni akarják az újítás szellemét. Ilyen körülmények között jön létre Kálvin munkája, melyről az előszóban maga mondja, hogy »Mindössze valami elemi ismertetést akartam szerkeszteni s ezzel az igazi kegyességre vezérelni mindazokat, akiknek szívének még némileg áthatja a vallásos érzés.« A királyhoz intézi szavát, neki ajánlja művét s az előszóban hozzá fordul: »Tudtam, — írja tovább, — hogy sokan éheznek és szomjuhozzák a Krisztust s viszont láttam, hogy igen kevesen vannak olyanok, akiknek Krisztus felől csak közepes ismereteik is lettek volna. Maga a könyv mutatja nyilván, hogy ez volt feltett szándékom... De mikor észrevettem, hogy országodban egyes istentelen emberek dühe oly magasra csapott, hogy ott az igaz tudománynak többé nincs helye, azt gondoltam, hogy jó munkát végzek, ha egy és ugyanazon műben tanítást nyujtok amazoknak s egyúttal hitvallást készítek számokra, melyből meg tudhatod, hogy minő az a tudomány, melyre oly lángoló dühvel támadnak, kik most országodat tűzzel-vassal pusztítják. Mert nem félek bevallani, hogy csaknem egészen felőlttem azt a tudományt, amelyről a pusztítók azt kiáltják, hogy börtönnel, száműzetéssel, polgári jogoktól való megfosztással s máglyával kell büntetni

s az egész föld kerekességéről ki kell irtani.«

Kálvin, mint a reformátorok általában, akik végiggondolták az egyház tarthatatlan állapotát, új alapokat keres, amelyen a jövő egyházát felépítse. Elegendhetetlennek tartja, hogy végig ne gondolja az egész kereszténységet történelmében, fanításában és hittartalmában. Új épületet akar építeni a régi biztos alapokon, amelyen emberi bölcseségnek s hatalomkeresésnek helye nincs. 1536-tól 1559-ig kiencszer jelenteti meg ezt a művet. Terjedelemben nagyon megnövekedett ez idő alatt műve, mert hiszen egy egész életet át hővített és dolgozott rajta, de lényegében és alapelvében ugyanaz maradt, mert egy egész emberi élet állott minden igazsága mögött s mert az az igazság nem egyéni meggyőződés és tudományos logika eredménye csupán, hanem a kijelentésből vett emberi tapasztalat.

Az institúció hat fejezete csakugyan a keresztény vallás rendszerét tárja elénk, amint szól az: I. törvényről, II. a hitről, III. a könyörgésről, IV. a keresztségről és úrvacsoráról, V. a nem igaz sákramentumokról, VI. a keresztényszabadságról, az egyházi hatalomról és polgári előljárásságról.

Az institúciónak korszakalkotó jelentősége abban van, hogy az induló reformációnak nemcsak elvi alapját adja meg, de levonja belőle legkérelmezhetőbbül az emberre vonatkozó következtetéseket. A keresztény igazságok egyedüli forrásának az isteni kijelentést ismeri el. A keresztény emberi élet normatív szabályozónak nem ismer el mást, mint annak az isteni kijelentésnek hordozóját: a Szentírást. Ugy a teremtett világban, mint az emberi gondolkodás alkotta kulturában, tudományban és művészetben ezt az egyetlen alapot keresi. Egy ilyen világban az ember lényegéhez tartozik az Istenben való hit, a cselekedetnek egy ilyen életrendszerben nem lehetnek érdemei, de az ember lényegéből folyó okozatok azok. Relatív jószágokban, vagy gonoszságokban nem az emberi üdvösség rajzolódik ki, hiszen

az isteni kegyelem cselekedeteinket már mind megelőzte, kegyelmére méltóztatott bennünket a Krisztusban. Nem ingadozó emberi akarattól, Isten végzésétől függ a mi elválasztásunk. Kálvin a legkövetkezetesebb úton jut el a felelet-adásig, de emberi módon bevallja, hogy neki is felelet nélkül merült fel a kérdés: miért? Ha értjük is az emberi élet szabályait és törvényszerűségét, emberi értelemmel az Isten tervébe bele nem hatóhatunk. Titkainak fátyolát fel nem lebbenthetjük, de akinek az Írás a keresztény igazságok egyedüli forrása, az elhallgat dadogó emberi beszédével ott, ahol Isten szól.

Új életformát hirdet, az evangélium szabad emberi levegőjét. Milyen más világ ez, mint a római egyház világa, melykor a revolúció, micsoda szabadságharc az eltiport emberi lélek felszabadítására. Félelmetes emberi mélységek felett jár. Az Isten titkainak mesgyéjén. De az emberi élet is mélységes és félelmetes. Egy új világszemléletnek monumentális jelzőköve ez a mű. Lemérni nem lehet hatását az emberiség történetében, de szellemének ereje benne tündöklök annyi egyedülálló emberben.

Hogy milyen hatása volt az institúciónak az emberi gondolkodás szabadságára, hogy mennyivel szolgált az emberi kultúra elmélyítését s mily mértékben járult hozzá egyházközménye az emberi társadalmak kormányzásában azóta változásokhoz, nehéz volna röviden csak rámutatni is. Az emberi szellem szabad kiállása, mely nem ismer maga felett hatalmat, csak az Istent, választottsága tudatában a legszélesebb emberi lehetőségeket hordozó egyén az igazság fegyverével a legszentebb emberi kultúrának, a legtisztább közösségi formának, a szabad emberek evangéliumi demokráciájának készíti útját. »A keresztény vallás rendszere« lehet csak a keresztény élet alapja.

A méltó emlékezés négyszáz esztendő távlatában az lenne, ha a protestáns egyházakban az isteni kegyelem evangéliumi gondolata eltörölné emberi érdekek s méltóságok fényét s egyedül Istené lenne bennök a dicsőség. Seres Zoltán.

A püspökválasztás és az ifjúság.

Az ifjúság nem tekinti a püspökséget csak méltóságnak, hanem olyan szervnek, amely mindenekelőtt szolgálatot jelent. Evégből olyan férfit szeretne látni a püspöki székben, aki nemcsak a méltóságot látná elhívásában, aki nem érezné, hogy meg kell magát üresítenie, ha elhagyja székhelyét, hanem akivel mindenütt ott járna az áldozatos és őszinte szolgálat méltósága és tisztelgetet, megbecsülést kiváltó értéke. Sokszor nem is azok hibáztatók, akik méltóságukban nem tudnak lefelé nézni és látni, mert a körülöttük lévők valósággal agyonünneplik és magasztalják. Nem engedik, hogy a dolgokat teljes valóságukban lássák meg, hanem diadalkapukon, virágokon és ünnepi szinponpákon keresztül takargatják a sokszor igen szánalmas valóságot. Innen van az, hogy az utóbbi időkben is egyre emelkedtek a különböző egyházi járulékok és terhek. Meg kellene már egyszer látni az egyházi vezetőknek, hogy mennyire szánalmas helyzetben vergődik a legtöbb egyházunk.

Tudjuk, hogy maguk püspökeink a törvénynek leghívebb örei, éppen ezért szükséges volna már, hogy törvényeink teljes következetességgel és érvénnyel jussanak kivitelre. Gondolunk a kárunkra reverzalist kötöttekre. Hány és hány olyan egyházi méltóságot viselő egyen van, akinek családjában kárunkra kötöttek reverzalist. Az ilyenek fölött szemet hunynunk nem szabad, mert ellenkező esetben hiábavaló az ezt megakadályozó munka az egyszerű nép körében. Nem lehet magunkat álfatni azzal, hogy mindez az ország törvényeinek megfelelő módon történt. Van olyan egyház, amelyre éppen ilyen kötelező az országos törvény és mégis mindent megtagad a kárára reverzalist kötött tagtól, sőt kiközösíti azt. Számoljunk le már egyszer azokkal, akik nem akarnak száz százalékosan a miénk lenni s akik nem akarnak komoly, bibliás keresztyén életet élni! Nézzük már meg egyszer, hogy kik azok, akik vallják az Egyházi Törvények I. tc.-nek 2. §-át, hogy »a magyarországi református egyház a Szentírás alapján és elfogadott hitvallásai, ugymint a Második Helvét Hitvallás és Heidelbergi Káté értelmében egyedüli fejének az Ur Jézus Krisztust ismeri.«

Ne hagyja a püspök figyelmen kívül az ifjúságot. Áldó kegyelettel említjük dr. Balfázár Dezső nevét, mint aki nem zárkózott el senkitől sem. Mégis volt idő, amikor nagyon hiányzott az ifjúság köréből. Akik a múlt nyáron ott voltunk a debreceni nagy ifjúsági konferencia alkalmával szerettük volna, ha csak néhány percre megjelenik közöttünk és szól hozzánk. Hiszen mi is vezérnek tartottuk mindig őt,

az ifjú hevével küzdő harcos vezérének. Köszöntését olvastuk... elfoglaltságra hivatkozott s láttuk is, amint ott haladt el néhány perc múlva a kis templom előtt) kissé meghajolva, gondolatokba mélyedve. Bizonyára fontos dolga volt... Mégis... mégis úgy kívántuk volna, hogy legalább néhány röpke percre betérjen, hogy buzditson komoly hangján... Drága örökségként fogadtuk volna utolsó szavait...

Legyen azért a püspök méltóságában is a szolgáló embere, a törvénynek következetes igazságos öre és mindenkor az ifjúság barátja, aki nemcsak szentel egy-két percet az ifjúságnak, de egyenesen az ifjúsággal épít!

Hogyan lehetne az állástalan ifjú tanítókat elhelyezni?

(Befejező rész.)

Szerény véleményem szerint a helyes dolog, illetve eljárás az lenne, hogy szorítsa reá az állam az ilyen családokat arra, hogy éljenek csak meg a fáj tisztas keretéből, hiszen az Isten is úgy rendelte azt. A másik fizetésről pedig vagy az állásról mondjon le a nő és teljesítse Isten által rendelt kötelességét. Az ő általa átadott álláson egy állásnélküli férfitanító családot alapít majd.

b) Másik segítségi mód volna az, ha olyan iskolában, ahol a növendékek száma 60-nál több, megosztanák az osztályt, illetve felemelnék a tanerők számát azáltal, hogy újabb termeket nyitnának. Ez igen sok helyen lehetséges is lenne. Hány iskola van az országban, ahol 95–110 növendékkel, vagy még többel küzdök a tanító?

Igen sok állást jelentene a magasabb: VII–VIII. osztályok megnyitása is. Ez már igen égető szükség is volna azért, hogy a kamaszkorban levő gyermek még kézben tartható, illetve vezethető lenne. Ezáltal a kamaszkorban levő ifjú lélek a legveszélyesebb, a »forr a bor« koron erélyes vezetés alatt maradna. Kettős volna a cél is, de a haszon is. Minden osztály egy állást jelentene.

De menjünk tovább: Ott, ahol igazán igen kevés keresnivalója lehet egy jogot végzett embernek, a kultuszminisztériumban, azt tapasztaljuk, hogy éppen azok nincsenek ott, még gyakornoki minőségben sem, akik a pedagógiát és a tanítást, a gyermekekkel való foglalkozást tanulták éveken keresztül. Miért van ott a jogásznak hely, ahol a tanítónak és a tanításnak van hivatottsága? »Suszter maradjon a kaptafánál.« Legyen a legjobb ajánlólevél a szakbizonyítvány, a szakértelem és a rátermettség. Ezen a téren is lehetne néhány állást juttatni az állásnélküli tanítóknak.

Mindig olvashatjuk a lapokból, hogy küzdeni kell az egyke ellen. Ez igaz! Én

sokkal megelőlegebbnek tartanám azt, ha ezen küzdelem helyett új családalapításra adnának módot. Mindig a tanítóság volt az, amely még a családi életével is példát szolgáltatott a többi tisztviselőcsaládnak azáltal, hogy szerény fizetése ellenére is 6–8 és nem ritkán 10 gyermeket nevelt fel tisztességesen. Adjanak neki módot ma is arra, hogy személyes példaadásával vonzza maga után a tömeget, az egyszerű népet, amelynek ő mindenkoron vezére és apostola volt és lesz. Meg fogjuk látni, hogy szünni fog az »egyke« és az »egyse.«

Miért van egyes magasállású köztisztviselőnek agglégényi létére 100.000 pengőt meghaladó évi jövedelme? Mennyiben szolgálja az ilyen a nemzet fontos érdekét? Ilyen nagy fizetésből legalább 80–100 állásnélküli tanítót elhelyezhetünk.

A végére hagytam a legfontosabb eszmémet. A legegyszerűbb és legkézenfekvőbb, de ugyancsak a legkönnyebben megoldható módot, ez pedig a telepítés lenne. A csonka hazában egész bizonyosan több, mint 3.000.000 ember, de mondjunk csak kétmilliót, munkanélküli nyomorogó. Ezzel szemben néhány hatalmas birtok is egy csomó olyan község, amelyből félős, hogy néhány év múlva kihál a magyar lakosság.

Ezek a munkanélküliek az ország egyszerű, de annál értékesebb rétegeit képviselik. A dolgozó két kar osztálya ez. Jó egynehány gyermek sír mindeniknek az asztalánál. Nemzeti, faji vonatkozásban is igen fontos népréteg ez. Telepítse le őket az állam. Alkossanak ezek új községeket, adják meg nekik az életlehetőségeket. Adjon nekik az állam örökbérletet Bizonyosra veszem, sőt állítom, hogy egy olyan nemes akciót hajtana a telepítéssel végre az állam, hogy annak haszna egyenesen felbecsülhetetlen lenne.

Ahol ezek az emberek megtelepednének, ott nem kellene félni az egykétől, sem az egységtől. Azt is bizonyosra veszem, hogy sok jó magyar község a Dunántúlon rövidesen ismét magyar és nem sváb lenne! — Ezek az új telepeken jó néhány száz tanító, tanár, orvos és egyéb szellemi munkás szintén megélhetéshez jutna. Milyen sok mindent elintézhetnénk egy cselekedettel.

Ahol gyermek van, ott tanító is kell. Itt pedig kellene, mert ez a népréteg még nem tanulta meg azt, hogy hogyan lehet egy nemzetet lassanként, évtizedek alatt elpusztítani, kihálásra juttatni. Ez a népréteg még szereti a gyermeket, ezeket tehát fel kellene karolni. Igen fontos nemzeti érdek volna a telepítés!

Én tehát ilyen módon csökkenteném az állásnélküli ifjú tanítók szántát. Nem is említve azt, hogy egy időre megszorítanám a tanítóképzést és csökkenteném a beirandók számát. Ezzel ugyan nem csökkenteném az állásnélküliek számát, hanem egy időre megállítanám a tultermelést, ami szintén igen fontos lenne.

Végéreményként álljanak a felsorolt

módok itt alant mégegyszer:

- a) Telepítés.
- b) Új tanterem nyitása, VII., VIII. osztályok kiépítése.
- c) Kettős állások megszüntetése.
- d) A kultuszminisztérium a jogászok helyett tanítókat alkalmazzon gyakornoki állásban, ugyszintén a közoktatás elemi ágainál is, pl. tanfelügyelőség.
- e) Az agglégény közhivatalnokok magas illetményének egy részét fordítsák állás nélküli tanítók segélyezésére.

Mint említettem, mód van elég az állás nélküli ifjú tanítók segélyezésére, csak végre kellene hajtani. Megérti az ember, hogy ma egy kormányhatalomnak roppant nehéz a dolga, mert minden kormányzati ág bajjal küzd, birkózik. Így a tanügy is. Azonban éppen emellett nem szabad könnyedén elsiklani, mert ha valami fontos a nemzet életében, úgy az csak a tanügy lehet. Olyan lesz a polgár, amilyenné a tanító formálja gyermekkorában. Bár csak minél előbb teljesedésbe menne, csak egy is az általam felsoroltak közül, akkor igen jelentős lépést tennie a tanügy előre és nem pusztában felsíró szó lenne az általam itt előadott néhány fogalom.

És nemcsak a reformgondolatok ezreit szaporítanám, hanem igen jelentős tényezőkkel s ami a legfontosabb, kenyérral segíteném az amúgy is sok nélkülözés között nyomorgó állás nélküli tanítókat.

Fel a fejjel, kedves tanítótestvérek, sokszor elrejtőzik a nap hosszú időre a téli komor, szürke felhők mögé, de ha sokára is, mégis előtörnek onnan az áldást hozó, melengető sugarak. Ugyanígy bujkál az állás után sóvárgó szegény ifjú tanítók reménye is. Fel-felcsillan s megint elfűnik, hogy hosszú időn át reménytelen, dermedt lélekkel áhitozza megint, míg egyszer majd megvillan a nap meleg sugara Magyarországra felett, amely nem is fűnik el onnan soha s akkor majd lesz kikelet az állás nélküli tanítók sorsa felett.

Molnár Sámuel

A vásárhelyi egyház és a püspökválasztás.

Egyházaink életében mindenkoron döntő fontosságú kérdés volt a püspök személye. A presbiteriumoknak bizony nem kis gondot okozott a püspökre-szavazás. Igaz, hogy rendszerint megvolt a kerület által megnevezett jelölt, azonban ez egyáltalán nem jelentette azt, hogy a presbiteriumok kötelesek rá szavazni. A püspökválasztásnál ugyanis a valóságban nem is beszélhetünk hivatalos jelöltekről, mint akik között eldől a választás, mivel Magyarország valamennyi önálló és állandó lelkesi állást viselő egyénére lehet szavazni. Természetesen azért az esperesi kar, illetőleg az egyházkerületi tanács által megnevezett »jelölt« mindig olyan férfiú volt, akinek bizalommal megválaszthatott minden presbiterium, noha ez nem jelenthette so-

hasem azt, mintha rajtakívül más is nem volna éppen olyan alkalmas erre a szolgálatra.

Azonban a püspökválasztás sohasem szokott simán megtörténni. Az egyes egyházmegegyeknek, sőt gyülekezeteknek is lehet olyan irányu törekvésük, hogy az először megnevezett mellé másokat is sorakoztassanak. És érdekes ebből a szempontból a mi vásárhelyi presbiteriumunk döntése. A vásárhelyi presbiterium még eddig sohasem találta el a szavazást, Mindig ellenzék volt. És az a férfiú még sohasem jött be, akire a mi presbiteriumunk szavazott.

1911-ben például Szabolcska Mihály volt az a férfi, akif a vásárhelyi presbiterium a püspöki székben szeretett volna látni s amikor Szabolcska kitért a jelölés előlj akkor pedig Dicsőffy József debreceni lelkipásztorra és egyházkerületi főjegyzőre szavazott. Mint tudjuk, ekkor Baltazár Dezső böszörményi lelkész jött be győztesen.

Uglátszik, hogy Dicsőffyhez nagyon ragaszkodott volna presbiteriumunk, mert 1908-ban már rászavazott és pedig két ízben is, mert akkor pótválasztásra került a sor. Ekkor pedig Eröss Lajos került a püspöki székbe.

1892-ben Kiss Áron lesz a püspök, de a vásárhelyi presbiterium Szabó János esperesre szavaz.

1871-ben Révész Bálintot választják püspökké, azonban presbiteriumunk Révész Imrére, az egyházkerületi főjegyzőre adja szavazatát.

Az előző idők választásaira nézve nem találunk nyomot a jegyzőkönyvekben.

Igen jellemző azért az a gondosság, amellyel a presbiterium igyekszik az előkészületeket megtenni a szavazásoknál. Nem egyszer bizottságot küld ki, hogy nézze meg a jelölteket s tegyen tüzetes jelentést személyükkel, tehetségükkel és lelkületükkel kapcsolatban. Mégis nem tudja eltalálni, hogy a többséghez csatlakozzék.

Azonban az is jellemző, hogy mindjárt nagy tisztelettel köszönti az új püspököt. Valaki erre azt mondhatná, hogy ez magától értetődik, ez másképpen el sem képzelhető. Pedig a mi ellenzéki presbiteriumunk jegyzőkönyvében van olyan választás, amelynek bejelentése után csupán ez áll: »Tudomásul szolgál.« Tehát, ha nem tetszett az eredmény, nagyon röviden elintézték.

Kétségtelenül nagyon nehéz is ilyenkor dönteni. Az egyház mindig ki van téve annak, hogy valakivel szembetalálja magát és nem számíthat arra, hogy mindenki olyan megbocsátó lesz, mint volt Baltazár Dezső, aki Vásárhelyt igen szerette, noha Vásárhely nem szavazott rá.

Köztudomású, hogy a vásárhelyi presbiterium most sem szavazott a kerület jelöltjére, Makláry Károly püspökhelyettesre. A kérdés most már az, hogy vajjon most hogyan ítél?

Erre majd megadják a választ a közeli napok, amikor nemsokára nyilvánvaló lesz, hogy kire küldték be többségben szavazataikat az egyes presbiteriumok.

Külön istentiszteletet a tanulóifjúságnak!

(Még szeptember elején kaptuk e sorokat, azonban nyári szününk miatt csak most közölhetjük.)

Vége a vakációnak. A sutbadobott könyvek ismét előkerülnek s a tanulóifjúság megkezdi komoly munkáját. Első útjuk az istenházába vezet, hogy a Mindenható segítségéért könyörögjenek. Magam is a templomba igyekszem. Hosszú, kígyózó sorokban haladnak előttem a polgári leányiskolai tanulók. A Kálvin-téren a polgári fiúiskolások, utánuk a leánygimnáziumi növendékek jönnek. Örvendezve látom, hogy szinte szüntől megtelek a templom. Jól ismerem az Újtemplom rossz akusztikáját, nem szerénytelenség tehát, ha a tanulóifjúság előtt, a harmadik sorban foglalok helyet. Felzúg az orgona, a tanulók üde, erőteljes hangja betölti a templom hatalmas csarnokát. A lelkipásztor felmegy a katedrara s buzgó fohása magával ragadja a híveket. Oly jól esik a hétköznapi fáradtságai után leborulni és erőt gyűjteni az Isten színe előtt.

Elhangzik az alapige s a lelkipásztor hozzákezd kellő alaposággal átgondolt predikációjához. A feladat nem könnyű. Ahány ember, annyi egyéniség, annyi lélek. Mindenkinek más és más az érdeklődési területe s bizony az elhivatottságon kívül széles látókör és nagy tehetség kell ahhoz, hogy az Irás szavai hozzáférközhessenek az elkérgesedett szívekhez és lelkhez.

Templombajáró ember vagyok. A katedrát nem szónoki emelvénynek tartom, nincsen bennem előítélet s a lelkipásztort lehetőleg utólag szeretem prédikációi alapján bírálgatni. Igyekszem teljesen kapcsolódni a környezetből s ha hétköznapiaként túl sok időm nincs is a Szentírás olvasgatására, itt a templomban igyekszem teljes figyelemmel hallgatni a tanítást.

Sajnálattal kell azonban bevallanom: erre képtelen vagyok! De így van ezzel sok más templombajáró is. Egybehangzó a panasz: a tanáraik által félrevezetett tehát kényszerűségből megjelenő tanulóifjúság istentisztelet alatt olyan zajt csinál: rugdalja a padokat, beszélget, stb. — hogy ilyen környezetben igazi vallásos elmélyülés nem lehetséges!

Jól tudom, hogy kis lapunk szűkreszabott keretei hosszabb értekezésre nem alkalmasak, befejezésül tehát egy kérdést teszek fel:

Miért nem lehet a tanulóifjúság számára intézeteikben értelmi fokoknak és érdeklődésüknek jobban megfelelő ifjúsági istentiszteleteket tartani?

Igy egyrészt a felnőtteket nem zavar-
nák, másrészt maguk is ásitozások és
unafkozások helyett igazán építő nevelés-
ben részesülnének. A hideg idők rövidesen
beköszöntenek. A tanulók istentisztelet-
látogatása nem lesz kötelező, tehát nem
is járnak templomba. Már csak emiatt
is kellene szervezni az intézeteknél házi
ifjúsági istentiszteleteket.

Nyeresség lenne ez úgy az ifjúságnak,
mint a felnőtt templomlátogató hiveknek,
de könnyebbég a lelkipásztornak is, aki
mondanivalóit sokkal célszerűbben csoport-
tosíthatná.

Vannak, akik azt mondják, hogy csak
úgy lehet rászoktatni a tanulókat a temp-
lombajárásra, ha tanítóik felügyelete alatt
kötelezővé teszik azt számukra. Ezzel
szemben nekem az a szerény nézetem és
tapasztalatom, hogy a tanulók a legszebb,
de felnőttek részére elmondott prédikáció
alatt is többnyire unatkoznak és rendet-
lenkednek s bár teli tüdővel süvítik az
énekeket az előttük ülők fülébe, végered-
ményében nemhogy rászoknának a temp-
lombajárásra, de egyenesen elvadulnak on-
nan s amint nem kötelező számukra, csak
sátoros ünnepeken mennek templomba.
Sokan akkor is csak azért, hogy új ru-
háikat bemutathassák és ismerőseikkel ta-
lálkozhassanak.

Jól tudom, hogy ez súlyos megállapít-
ás, de valljuk be: így van! Aki ezt két-
ségbevonja, ám olvassa meg, hány olyan
fiatalembert talál a templomban, aki nem
valamely intézet kötelező előírása folytán
jelenik meg az istentiszteleten.

Legközelebb a tanulóifjúság lelki neve-
léséről szeretnék egyet-mást megírni.

Kie Pisfa.

Balatonszárszói KIE találkozó.

Őszi esős időben jólesik visszagondol-
nom a napsugaras nyárra, annak kedves
alkalmaira. Ezek között első a magyar
tenger: a Balaton, Szárszó... a szár-
szói KIE-találkozó.

Balaton: ideális hely a konferenciára.
Olyan mint az ember lelke: egyszer vi-
haros; fehér tarajos sötét hullámok vad
harsogással futnak a part felé, — máskor
napsugaras, fénylő tükörlap, mely az ég-
nek szelid arcát tükrözi vissza s a tá-
voli Badacsony mögött lenyugvó nap arany-
hidat épít rajta.

És ilyen volt a KIE-találkozó is. Ifjak
találkoztak, kiknek lelke tele volt nyug-
talansággal, töprengéssel. Hullott az ige
s szent békeesség szállotta meg lelkünket.
Krisztus tudománya aranyhidat épített szá-
munkra az ég és föld között... Mentünk
fáradt, fásult lélekkel: szomjas volt a lel-
künk és nem mentünk hiába, nem tér-
tünk vissza üres kézzel: Istennek gaz-
dag ajándékát, a hitet hoztuk magunk-
kal.

A találkozó ereje? Nem az elhangzott
előadásokból, hanem a személyes kap-

csolatokból és élő bizonyosságtevésekből fa-
kad.

Egyszerű földműves ifjú, aki egész na-
pon át verejtékezett fáradt testtel, de
lángoló lélekkel tesz bizonyosságot egyik
táborfőztnél Isten véghetetlen kegyelméről.
És az utolsó esti táborfőztnél megnyitak
a lelkek. Nem volt ott képmutatás, előre
kijöndolt szép szavak s felcicomázott
imádságok, hanem a csordultig megtelt
lélekkelyhek büntudatos, alázatos, csodá-
latos túláramlása és gazdag bizonyosság-
tele.

Kaposvár, Szalád, Fenyőd, Nagyigmánd,
Dombóvár, Sellye, Bicske, Diósgyőr, Cso-
pak, Marosvásárhely és a többi falu meg-
város ifjainak szíve és lelke dobbant ösz-
sze a szárszói tábor vidám dalában, ka-
cagásában és komoly imádságában és bi-
zonyosságtételében.

Én hiszem, hogy a szárszói táborfőz-
sok ifjú lelkében gyújtotta fel a hit
fáklyáját és hiszem azt is, hogy azok a
fáklyák nem fognak elaludni, hanem to-
vább égnek és tovább fogják adni azt a
szent tüzet, amely út, igazság és élet.

Hírek.

**Reformációi em é ünnepe a Fekete Sas
nagytermében** A hódmezővásárhelyi re-
formátus és evangélikus egyházak október
31-én, szombaton este 8 órakor a Fekete
sas nagytermében reformációi emlékün-
nepélyt rendeznek. Az ünnepe ly műsora: 1.
236. dicséret. (Erős várunk.) Közének. Har-
móniumon kíséri Kovács Ernő dr. ótemp-
lomi énekező. 2. Bib'iát olvas és imádko-
zik dr. Godács Imre h. elnöklelkész. 3.
Megnyitó beszédet mond dr. Csáky La-
jos főgondnok. 4. Énekel az Iparos Dalos-
kör Bogán Résző karna gy vezetésével. 5.
Szilágyi Dezső: A nagy kazánfűtő. Sza-
valja: Fejes Péter. 6. Énekel: Bogán Résző
újtemplomi énekező, harmóniumon
kíséri Kenéz László. 7. Ünne pi beszédet
mond Keken András evangélikus lelki-
pásztor. 8. Énekel az Iparos Daloskör Bog-
nár Résző karna gy vezetésével. 9. »Kálvin
Instituciója« címen előadást tart dr. Kas-
say Dezső kórházi főorvos. 10. C. Loewe:
»Az óra.« Énekl i Jakó Kató, harmóniumon
kíséri Kenéz László. 11. »Szent fogadás«.
Pap Imre emlékezetére szavalja: Mónus
Zoltán, a Kovács-Küry református iskola
IV. osztályú tanulója. 12. XC. zsoltár 1.
verse. (Te benned bízunk.) Közének. Har-
móniumon kíséri Kovács Ernő dr. ótemp-
lomi énekező. 13. Záróimát mond: Mik-
lóssy Endre evangélikus segédlelkész. 14.
Himnusz. Közének. A műsor ára 50 és 20
fillér. Az ünnepe ly tiszta jövedelmét a
Református Otthon házalapjára fordítják.

Márton Árpádné nagytiszteletű asszony,
a leányok kedves Rózsika néni je, egyesü-
letünk leányainak hagyta zongoráját és
varrógépét. Legyen emlékezte áldott!

Lapunk nyári szünete után ismét két-
hetenként jelenik meg.

Eperjesi Mihályt és kedves feleségét,
Nagy Milikét Isten fiú gyermekkel ál-
dotta meg. Növekedjék a kis Imre Sán-
dor Isten és emberek előtt való kedves-
ségben.

A **szege di KIE** tagjai meglátogatták
egyesületünket október 18-án. Egy kis ba-
rátságos ping-pong verseny keretében mér-
ték össze erejüket a vásárhelyi fiúk-
kal s minimális pont különbséggel győz-
tesen tértek haza. A mérkőzés végeztével
áhitatot tartottunk s a nap emlékére zász-
lót cseréltünk. Rövidesen mi is ellátoga-
tunk Szegedre.

A **szentesi református egyház** október
31-iki ünnepe lyén Nagy Béla susáni lelki-
pásztor tart ünne pi beszédet.

Tagössze jöve te einket megkezdtük. Min-
den csütörtökön este 8 órakor tartjuk
össze jöve te leinket. Első és második al-
kalommal Kálvin Instituciójáról emlékez-
tünk meg. Nagy Béla beszélt az institu-
ció történetéről, tartalmáról és érteke-
léséről. Minden fiú tagunkat és bárki
érdeklődőt szívesen látunk.

A **Leányok** minden vasárnap és szerdán
délután fél 4 órakor tartják tagössze jöve-
te leiket bibliaóra keretében. Hétfőn közös
délután van. Amikor szeretettel hívjuk fel
leányaink figyelmét ez alkalomra, ugyan-
akkor kérjük őket, hogy vasárnap délután
pontosan fél 4 órára jelenjenek meg, mert
a gyűlés után közös áhitat van fél 5
órakor.

Közös áhitatot tartunk otthonunkban
minden vasárnap délután fél 5 órakor.

Fel hívás tagjainkhoz! Az Otthon kister-
mében szokta klubszerű össze jöve te leit
tartani a polgári fiúiskola 112. sz. »Hu-
nok cserkészcsapatának ifj. Dura Lajos
cserkész tisz t vezetésével működő öregcser-
kész- raja. A minden második kedden tar-
tandó össze jöve te lekre azzal hívjuk fel if-
jaink figyelmét, hogy az öregcserkészmun-
kába bekapcsolódni kívánók a jelzett idő-
ben felvételre jelentkezhetnek.

Kérjük a fenn sze zőket hogy felszerelé-
seiket okvetlenül vigyék el otthonunk-
ból, mert tovább nem tarthatjuk ott
azokat s felelősséget nem vállalunk ér-
tük.

Kérjük azokat, akiknél könyvtárunkból
könyv van kint, hogy minél előbb hoz-
zák be a könyveket.

Lapzártakor vett értesülés alapján »A
vásárhelyi egyház és a püspökválasztás«
cí mű cikkünkkel kapcsolatban közölhet-
jük, hogy Makláry Károly püspök helyet-
tes már megkapta a szavazatok többsé-
gét. Így Vásárhely most sem tért le a
rég i útról.

»OTTHON«

Kiadja a Református Keresztyén Ifjúsági
Egyesület, Hódmezővásárhely.

Felelős szerkesztő: NAGY BÉLA.

Kiadó: DR. DURA LAJOS

Nyomatott ifj. DURA LAJOS könyvnyom-
dájában, Ferenc József-sugarút 11. szám.